

NOWELIZACJA KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Z dniem 1 lipca 2009 r. weszła w życie obszerna nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego. Zmianie uległy głównie przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego.

Szczególnie ważne zmiany dotyczą postępowania w sprawach o uznanie orzeczeń sądów zagranicznych. Dotychczas skuteczność orzeczeń sądów zagranicznych zależała od ich uznania przez sąd polski w specjalnym postępowaniu. Zgodnie z nowymi przepisami uznanie orzeczeń następuje z mocy prawa. Ich skutki są więc automatycznie respektowane w polskim porządku prawnym (art. 1145 k.p.c.), chyba że wystąpi jedna z przeszkód przewidzianych w art. 1146 k.p.c. (np. brak prawomocności orzeczenia w państwie, w którym zostało wydane). Każdy, kto ma w tym interes prawny, może wystąpić z wnioskiem o ustalenie, że orzeczenie sądu państwa obcego podlega bądź nie podlega uznaniu (art. 1147 k.p.c.). Orzeczenia nadające się do wykonania w drodze egzekucji stają się tytułami wykonawczymi po nadaniu im przez sąd polski klauzuli wykonalności (art. 1150 k.p.c. i nast.).

Istotnie zmienione zostały również przepisy dotyczące tzw. jurysdykcji krajowej. Nowelizacja m.in. nałożyła na polskie sądy obowiązek brania z urzędu pod uwagę zawisłości sprawy przed sądem państwa obcego (art. 1098 k.p.c.). Gdy sąd stwierdzi, że sprawa o to samo roszczenie między tymi

samymi stronami zawisła przed sądem obcym wcześniej niż przed sądem polskim, będzie zobligowany do zawieszenia postępowania. Po rozstrzygnięciu sprawy przez obcy sąd, sąd polski umorzy postępowanie, jeżeli rozstrzygnięcie to podlegać będzie uznaniu w Polsce.

Ponadto, nowe przepisy umożliwiają prowadzenie sprawy przed sądem polskim mimo braku podstaw uzasadniających jurysdykcję krajową, w sytuacji, gdy sprawa wykazuje wystarczający związek z polskim porządkiem prawnym, a przeprowadzenie postępowania przed sądem lub innym organem państwa obcego nie jest możliwe (art. 1099¹ k.p.c.). Istotną nowością jest również poddanie sprawy jurysdykcji sądów polskich poprzez wdanie się przez strony w spór co do istoty sprawy (art. 1104 k.p.c.).

Zgodnie z nowymi przepisami (art. 1103 k.p.c. i nast.) sądy polskie będą właściwe m.in. dla spraw dotyczących działalności położonego w Polsce zakładu lub oddziału pozwanego, roszczeń o prawa majątkowe, w sytuacji, gdy przysługujące pozwanemu prawa majątkowe lub majątek o znacznej wartości w stosunku do wartości przedmiotu sporu znajdują się w Polsce, a także sprawy o rozwiązanie osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie będącej osobą prawną, czy o uchylene lub stwierdzenie nieważności uchwał ich organów, jeżeli taki podmiot ma siedzibę w Polsce.

Zmieniły się także przepisy z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego dotyczące przeprowadzania dowodów

i dokonywania doręczeń, mające na celu uproszczenie i przyspieszenie postępowania. Do kodeksu wprowadzona została regulacja dotycząca jurysdykcji krajowej w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym.

Znowelizowane zostały ponadto regulacje dotyczące postępowania dowodowego oraz badania wymogów formalnych pisma w postępowaniu gospodarczym.

W celu uzyskania dodatkowych informacji na ten temat prosimy o kontakt z Janem Rysińskim (jan.rysinski@laszczuk.pl).

DRUGIE DOMY BEZ ZEZWOLEŃ

Począwszy od dnia 1 maja 2009 r. obywatele państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii mogą bez zezwolenia nabywać tzw. drugie domy w Polsce. Zgodnie z ustawą z dnia 24 marca 1920 roku o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, ograniczenia dotyczące nabywania drugich domów przez te podmioty miały przestać obowiązywać w piątą rocznicę przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Ustawodawca określił drugi dom jako nieruchomość przeznaczoną pod zabudowę mieszkaniową lub na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, która nie stanowi stałego

miejsca zamieszkania cudzoziemca. Drugim domem nie może być przy tym samodzielny lokal mieszkalny w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 roku o własności lokali, na którego nabycie przez cudzoziemca zezwolenie nie było i nie jest potrzebne.

Wciąż, do dnia 1 maja 2016 roku, obowiązują wymogi dotyczące obowiązku uzyskania przez obywateli państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii zezwolenia na nabycie nieruchomości rolnych i leśnych.

Obywatele innych krajów niż państwa należące do Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarii wciąż potrzebują zezwoleń na nabycie każdego rodzaju nieruchomości położonych w Polsce (istnieją nieliczne, ustawowe wyjątki od tej zasady).

Zezwolenia są wydawane na wniosek cudzoziemca przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeśli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, również minister do spraw rozwoju wsi.

W celu uzyskania dodatkowych informacji na ten temat prosimy o kontakt z Magdaleną Szwarz-Brożyna (magdalena.szwarz@laszczuk.pl).